

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY**

*Szkoły Podstawowej
im. T. Kościuszki w Dąbiu*

ROK SZKOLNY 2018/2019

motto „*Bądź sobą, a zwłaszcza nie zwalczaj uczuć*”

Max Ehrmann

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Dąbiu
został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty
przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski**

Spis treści:

- 1. Wstęp**
- 2. Diagnoza środowiska wychowawczo – profilaktycznego**
- 3. Instytucje wspierające realizację programu wychowawczo - profilaktycznego**
- 4. Cele i kierunki programu**
- 5. Wartości wyznawane przez społeczność szkolną**
- 6. Model absolwenta**
- 7. Szczegółowy plan działań wychowawczo – profilaktycznych**
- 8. Ewaluacja**

**Szkolny program wychowawczo- profilaktyczny
obejmuje podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym
2018/2019:**

1. 100. rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
2. Wdrażanie nowej podstawy programowej i kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.

3. Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
4. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty szkoły:

- *Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.);*
- *Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 poz. 1457);*
- *Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 poz. 967);*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo [oświatowe](#) (Dz. U. z 2018r. poz 996, 1290);*
- *Ustawa o ochronie danych osobowych – (Dz. U. z 2018 poz. 1000);*
- *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 poz. 60);*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 poz. 487 z późn. zm);*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 poz. 1030);*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 poz. 969);*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 poz. 1446);*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 poz. 1878);*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz. 1390);*
- *Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.;*
- *Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 poz. 977)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 poz. 356);*

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015, poz. 843 ze zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U z 2017, poz. 1534);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 poz. 199 z późn. zm);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz 1591 z późn. zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017, poz. 1578 z póź. zm.)*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 września 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w 2018 r. (Dz. U. z 2018, poz. 1810)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (Dz. U. z 2017, poz. 1322)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Z 2017, poz. 1147);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego(Dz. U. z 2017, poz. 1117);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. Z 2017, poz. 1578);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z 2015, poz. 1249)*
- *Statut szkoły.*

1. WSTĘP

Wychowanie, to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości:

- fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych,
- psychicznej - ukierunkowanej na budowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,
- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, które powinny być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Pierwszeństwo w wychowywaniu dziecka mają jego rodzice lub prawni opiekunowie. To oni przede wszystkim kształtują jego charakter, przekazują doświadczenia, kształtują system wartości; szkoła pełni funkcję wspomagającą. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Celem ogólnym wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów, ich zdolności umysłowych oraz fizycznych, a także talentów. Zadaniem naszej szkoły jest więc wyposażenie go w kompetencje kluczowe - umiejętności niezbędne do funkcjonowania w rozwijającym się świecie i kontynuowania nauki. Nasza szkoła w swoich działaniach realizuje funkcję dydaktyczną, wychowawczą oraz opiekuńczą, a tworząc bogatą ofertę edukacyjną zaspokaja potrzeby uczniów oraz ich rodziców.

Program wychowawczo - profilaktyczny powstał w oparciu o wizję i misję szkoły, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Pod uwagę wzięto także wnioski z nadzoru pedagogicznego. Tworzy również spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oraz instytucji wspomagających pracę szkoły.

Celem realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego jest stworzenie takiej szkoły, w której:

- panuje miła, przyjazna i życzliwa atmosfera, oparta na wysokiej kulturze osobistej, wzajemnym szacunku i akceptacji, w której brak jest agresji, przemocy i dyskryminacji;
- inicjujemy i aktywnie uczestniczymy w życiu społeczności lokalnej, uwzględniając w swoich działaniach problematykę zdrowotną i profilaktykę uzależnień;
- uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności, wszechstronnie rozwijają swoje zainteresowania, które przygotowują ich do dalszego procesu kształcenia;
- nauczyciele poprzez swoją aktywność uczą młodego człowieka pracy na rzecz środowiska, kształtują postawę otwartości, kreatywności, bezinteresowności;
- rodzice są odpowiedzialni za budowanie systemu wartości u swoich dzieci, wspierają nauczycieli, współuczestniczą w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów.

2. DIAGNOZA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY

Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki znajduje się w Dąbiu. Liczy 4 oddziały przedszkolne i 8 oddziałów szkolnych, razem uczęszcza do niej 245 dzieci. Duża grupa uczniów dowożona jest do szkoły autobusem szkolnym z pobliskich miejscowości. Sytuacja materialna większości rodzin znajduje się na dość dobrym poziomie. Rodzice większości uczniów pracują zawodowo. W naszej miejscowości znajduje się świetlica wiejska i biblioteka publiczna. Rodzice oczekują od szkoły przede wszystkim wysokiego poziomu nauczania z uwzględnieniem możliwości uczniów, zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa, szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, wyposażenia dzieci w umiejętności samodzielnie zdobywania wiedzy potrzebnej w życiu. W badaniach ankietowych wskazali również potrzebę poruszania z dziećmi tematów związanych z wszelkiego rodzaju uzależnieniami oraz sposobami spędzania wolnego czasu. Połowa badanych wyraziła chęć spotkania z psychologiem lub pedagogiem.

W ankietach wypełnionych przez uczniów zwrócono szczególną uwagę na: negatywne emocje, które czasami im towarzyszą oraz nie w pełni opanowanej umiejętności radzenia sobie z nimi, relacji nastolatków z osobami dorosłymi (w tym również z rodzicami), cyberprzestrzeni i uzależnień z nią związanych, mało urozmaicone sposoby spędzania wolnego czasu po szkole.

Nauczyciele wskazali potrzebę doskonalenia umiejętności właściwego i kulturalnego wyrażania się podczas rozmów z rówieśnikami.

Zgodnie z wnioskami z nadzoru pedagogicznego z ubiegłego roku szkolnego, w bieżącym roku szkolnym należy zwrócić uwagę na rozwijanie wśród uczniów umiejętności uczenia się oraz motywacji do nauki. Pomoże w tym zapewne udział szkoły w programach: „Szkoła sukcesu” oraz „Rozwój kompetencji kluczowych”, a także zwiększenie częstotliwości pracy metodami aktywnymi (np. metodą projektu).

Projektując program wychowawczo - profilaktyczny wzięliśmy więc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, etap rozwoju, na którym znajdują się nasi uczniowie oraz problemy w funkcjonowaniu wychowanków ujawnione w wyniku przeprowadzonej diagnozy. Podsumowując, program wychowawczo – profilaktyczny obowiązujący w szkole opracowano na podstawie:

- ankiet skierowanych do uczniów i ich rodziców na temat ich oczekiwań, uwag, pomysłów i spostrzeżeń,
- spostrzeżeń wychowawców i nauczycieli na temat oddziałów przedszkolnych i klas,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika lub zeszytów uwag,
- informacji otrzymanych od współpracujących ze szkołą instytucji (policja, straż, OPS, poradnia psychologiczno- pedagogiczna),
- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego realizowanego w poprzednim roku szkolnym,
- wniosków i analiz (np. wniosków z pracy zespołów zadaniowych, zespołów wychowawczych)

Według założeń programu, w szkole będzie prowadzona przede wszystkim profilaktyka uniwersalna, a wobec uczniów wymagających bardziej zaawansowanej aktywności – szkoła przewiduje działania z zakresu profilaktyki selektywnej.

Główne problemy wymagające rozwiązania:

1. Podniesienie świadomości uczniów w zakresie unikania wulgaryzmów, obraźliwych słów w grupie rówieśniczej.
2. Wskazywanie różnych sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
3. Wskazywanie różnych form cyberprzemocy i uzależnień od telefonu, internetu, komputera.
4. Kwalifikacja prawna niektórych zachowań i czynów oraz odpowiedzialność prawna nieletnich za popełniane czyny.
5. Wzajemna odpowiedzialność za bezpieczeństwo w grupie rówieśniczej.
6. Wpływ właściwego odżywiania, aktywności fizycznej, snu i innych form spędzania wolnego czasu na rozwój intelektualny i fizyczny dzieci i młodzieży.
7. Wskazywanie możliwych płaszczyzn porozumienia pomiędzy nastolatkami, a osobami dorosłymi.
8. Motywowanie uczniów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce.

3. KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI

Uczniowie:

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddawani oddziaływaniom Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny, wychowawcy uwzględniają go przy planowaniu pracy wychowawczej w klasach.

Rodzice:

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują Program Wychowawczo – Profilaktyczny oraz czynnie współpracują przy jego ewaluacji i realizacji.

5. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Będzinie
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach
- Komenda Policji w Będzinie
- Państwowa Straż Pożarna w Będzinie i Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbiu
- Sąd Rejonowy w Będzinie – Kuratorzy Sądu Rodzinnego i Nieletnich
- Urząd Gminy w Psarach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Będzinie

6. CELE I KIERUNKI PROGRAMU

Cel główny programu

Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych w celu zapewnienia dzieciom i uczniom właściwych i bezpiecznych warunków do zdobywania wiedzy i rozwijania talentów i zainteresowań, tworzenie przyjaznego środowiska wolnego od wszelkiego rodzaju uzależnień.

Cele szczegółowe

1. **Kształtowanie potencjału intelektualnego** (dążenie do prawdy, znajomość własnych wartości, poszukiwanie i rozwój zainteresowań, ciekawość poznawcza, kreatywność, samorozwój).
2. **Rozwijanie uczuć i emocji** (kształtowanie wrażliwości emocjonalnej, empatii, świadome dokonywanie wyborów, rozwój kultury osobistej i kultury słowa, tolerancja i poszanowanie dla różnych religii, kultur i tradycji).
3. **Rozwijanie umiejętności komunikacji** (formy i zasady komunikowania się z rówieśnikami i z osobami dorosłymi, poszanowanie dla drugiego człowieka, akceptacja praw drugiego człowieka, asertywność, utrwalanie bezpiecznych zachowań, kształtowanie dyscypliny, umiejętność pracy w zespole, inicjowanie własnej aktywności, kształtowanie inicjatywności i przedsiębiorczości, poszanowanie dorobku własnego narodu i lokalnej społeczności, aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym klasy, szkoły, środowiska, rozwijanie samodyscypliny).

4. **Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i uczniów** (obiektywna ocena własnego zachowania, przestrzeganie norm społeczno - moralnych, tworzenie hierarchii wartości, kształtowanie własnej odpowiedzialności, wypracowywanie twórczych postaw, kształtowanie wrażliwości na walory estetyczne i wartości moralne).
5. **Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży** (dbanie o własne ciało, zdrowie fizyczne i psychiczne, różnorodne formy spędzania wolnego czasu, kształtowanie prawidłowych postaw wobec przyrody, umiejętność radzenia sobie z problemami, negatywnymi emocjami, dojrzałość społeczna, unikanie uzależnień różnego rodzaju).

7. WARTOŚCI WYZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Misja szkoły

Jesteśmy szkołą życzliwą dla uczniów.

Kształcimy i wychowujemy uczniów odpowiedzialnych za siebie i innych członków społeczności szkolnej. Pragniemy wyposażyć ich w taką wiedzę, umiejętności i kompetencje, aby w przyszłości stali się świadomymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której funkcjonują. Chcemy, aby jak najlepiej wykorzystywali własny potencjał intelektualny i potrafili dostosowywać się do zmieniających się realiów współczesnego świata i cywilizacji, ucząc się przez całe życie. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów. Propagujemy zdrowy styl życia wśród uczniów i ich rodziców.

Wizja szkoły

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną, innowacyjną placówką przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Nasze działania ukierunkowane są na ucznia, jego potrzeby, umożliwiając mu wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi

własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami i członkami swojej „małej ojczyzny”. Szczególnie zadbamy o ich rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia.

9. MODEL ABSOLWENTA

Absolwent naszej szkoły:

- **dobrze funkcjonuje w swoim otoczeniu** – w domu i w szkole. Jest pogodny, optymistycznie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi. Rozpoznaje przeżywane emocje i właściwie na nie reaguje. Traktuje naukę jako coś oczywistego, choć na ogół nie uczy się bezkrytycznie wszystkiego.
- **jest patriotą** - zna historię swojej ojczyzny, regionu. Jest świadomy swoich praw i obowiązków. Szanuje kulturę i tradycję własnego narodu, swojego regionu.
- **jest aktywny** – posiada zainteresowania i rozwija je na miarę swoich możliwości. Ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki. Lubi ruch i chętnie uprawia sport w różnych dziedzinach. Zna i przestrzega zasady zdrowego odżywiania.
- **jest ciekawy świata** - chętnie poszerza swoje wiadomości korzystając z różnych źródeł. Postrzega złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności. Lubi i chce się uczyć i jest wrażliwy na piękno przyrody.
- **jest krytyczny** - potrafi sam i z udziałem nauczycieli selekcjonować i porządkować zdobywane informacje. Ocenia ich przydatność do określonego celu.
- **jest odpowiedzialny** - potrafi podjąć działania i przewidzieć ich konsekwencje. Cieszy się z sukcesów własnych i innych. Akceptuje porażki, ale wytrwale szuka innych rozwiązań. Stara się rozwiązywać problemy. Działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności.
- **jest otwarty** - łatwo nawiązuje kontakty z rówieśnikami i osobami dorosłymi. Umie współdziałać w grupie. Prezentuje swój punkt widzenia i liczy się ze zdaniem innych. Wykorzystuje swoje możliwości jakie stwarza mu dom i szkoła, jest dobrym organizatorem.
- **jest prawy** - rozróżnia dobre i złe zachowanie. W swoim postępowaniu kieruje się uczciwością. Przestrzega normy społeczne. Jest prawdomówny.
- **jest roważny** - zna zagrożenia występujące w środowisku i uwzględnia je w swoim postępowaniu. Dbą o własne i innych bezpieczeństwo. Postępuje zgodnie z zasadami higieny, bezpieczeństwa i dbałości o zdrowie.

- **jest tolerancyjny** - rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym. Stara się zrozumieć innych, dostrzec w nim coś dobrego, jest wrażliwy na potrzeby innych, staje w obronie słabszych.
- **sprawnie komunikuje się w języku polskim** - korzysta ze źródeł książkowych oraz multimedialnych, swobodnie wyraża swoje myśli i uczucia w formie pisemnej i ustnej. Dysponuje znacznym zasobem informacji o otaczającym go świecie i umiejętnościami umożliwiającymi kontynuację nauki w szkole ponadpodstawowej.

10. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring programu wychowawczo - profilaktycznego prowadzony jest na bieżąco przez dyrektora i wicedyrektora szkoły, wychowawców klasowych, nauczycieli. Poddawany jest systematycznej ewaluacji i modyfikowany zgodnie z zaistniałymi sytuacjami, ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczych.

Narzędzia monitorujące: obserwacja zachowań uczniów, aktywności, dyskusje z uczniami i z rodzicami, analiza wytworów uczniów, dokumentów szkolnych, rozmowy z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły.

Narzędzia ewaluacyjne: informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, sprawozdania wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacje zebranych podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, sprawozdania opiekunów kółek i przewodniczących zespołów samokształceniowych, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców obserwacja i ocena zachowań.

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. T. Kościuszki w Dąbiu został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną i uchwalony przez Radę Rodziców 25 września 2018r.